

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Hazafiak.

Csütörtökön éjjel újra kivilágították az urak az ország nagy palotáját és rendezé- nek nagy mulatságot. Az illumináció és a folyosókon való zajongás, a buffettekben való kártyázás igen mulatságos dolog lehet a vitarendezőknél s azoknak, akik minden- éle zenénél többre becsülik a saját hang- jukat, de az országnak ez a mulatságos tréfa nagyon sokba kerül.

Mi fizetjük meg ennek az árát, tisztelt választó polgárok, akik csak akkor vagyunk valakik, amikor voksolni kell. Ma már nem hallgatnak ránk ott fenn az ország házában, mert ha valamibe vennék a sokat hánytorgatott közvéleményt, hát bizony nem rendeznének éjjeli üléseket, világítási próbát és szónoklati tornát, amelyben az győz, aki szusszal bírja; aki két órát el tud pazarolni az ország idejéből.

Ez már nem elvek harca, mert maga a függetlenségi párt kinek-kinek a tetszésére bizza, mit cselekedjék. A párt nem foglal állást, csak szabadon hagyja garázdálkodni az obstruktorokat.

Nos hát ez már nem lehet a közvéle- mény viszhangja. Még azé a közvéleményé sem, amely a függetlenségi kerületekben születik s feltétlen érvényesülést követel,

még akkor is, ha a kisebbséget reprezen- tálja.

Ezt a komédiát már igazán nem nézheti tétlenül a közvélemény, akár áll Tisza István gróf mellé, akár nem. Nem szüksé- ges ahoz Tisza pártfelének lenni, hogy egy alkotmányos alapokon álló kormány meg- obstruálását, az alkotmány veszélyeztetését kárhoyzassuk.

Ma egy dolgot óhajt a közvélemény: a törvényes alapra való visszatérést. A többi kérdés egyelőre másodrendű.

Ha Tisza István gróf személyében nincs garancia a nemzeti fejlődés, a nemzeti jogok és jogos igények védelmére és érvényesít- tésére, bukják meg alkotmányos formák között. De lehetetlenné tenni egymás után három kormányt parancsoló szükség nélkül, ez lehet fanatizmusnak és meggondolatlan- ságnak kifolyása, de a józan magyarság közvéleménye ehhez nem csatlakozhatik.

Tessék tehát mindenkinek a saját fele- lősségére dolgozni, mert a közvélemény nem mindig azok mellett áll, akik leghan- gosabbak.

Magyarok vagyunk talán mi is, ha ugyan a szélső ellenzéknek ezt elismerni méltóz- tatik s ha szükség lesz, mi is oda tudunk állni a golyó elé, de mikor arról van szó,

hogy tisztességes béke, vagy rombolás következzen, inkább megelégszünk a ma pozitív eredményeivel, mint a holnap kétes ábrándjaival.

Azt a harcot, amelyet a nemzeti állam kiépítése s teljes önállósítása érdekében minden magyar embernek folytatnia kell, nem a nagy hang fogja eldönteni, hanem az öntudatos munka, amelyben segítségünkre jön az idő, a népek önértetének természet- szerű fejlődése, megerősödése. A nagy hang, a jó tudó a természet ritka adománya; legyen rá büszke, akinek jutott, de azért ne képzelje, hogy az akkora hatalom, amely előtt feltétlenül el kell némulnia minden okos szónak; a közvélemény, ez az enge- delmes jószág, tartsa kutya kötelességének a derekát beadni.

A közvélemény nem fog aprólékos sze- mélyi kérdésekkel, elméleti megkülönböz- tetésekkel bibelődni, hanem hangosan fogja követelni a békét, a törvényességet.

Lincselni jogállamban nem lehet. Nekünk törvényünk és alkotmányunk vagyunk és ha ezeknek hatalmában megrendül a hit, mi következik azután?

Anarchia?

Nem! Akkor következik majd igazán a közvélemény szava. Akkor következik a

TÁRCA.

A fogalmazó ur.

Valahogy összekerültek ketten. A méltóságos kisasszony karsu aranytolla sikkes mozdulattal nyújtotta kezét a fogalmazó ur rokkant acél- pennájának, aki merev, hivatalos tartással haj- totta meg magát.

— Minő véletlen szerencse — mondotta kissé érdes, rekedt hangon.

Aranytoll kisasszony ábrándosan nézett körül. Költői teremtés volt, az aranytollak arra vannak predesztinálva. De meg különben is azzá kellene lenniök a környezetben, amelyben élnek. Liliom- levélhez hasonló, édes leányjuk siklanak rajtuk keresztül, fehér leányszoba sejtelmes légköre cirógatja őket s a csipkefüggönyös ablakban trillázó szerelmes kanári madár ringatja el. Nem úgy a szegény acélpenna. Övé a munka, az örökös küzdés. Naphosszant, sokszor még éjszaka is futnia kell a papiroson, a betűk is gyászolják, amint hosszu, fekete sorokban maradnak utána. Ha meg panaszkodik s nyikorog keservében, csak annál rosszabb sors vár reá — eldobják.

— No de én mégis kivétel vagyok, mondta

az acélpenna. Az én uram nem olyan, mint a többi, bár ismernétek őt a kisasszonyaitokkal együtt ugy, ahogy én ismerem. Tizedik éve szol- gáлом hűséggel, becsülettel s jóformán egyek vagyunk. Én tudom minden gondolatát, a szive utolsó rejtekébe zárt titkát is. Együtt örülök, együtt busulok vele. Én szoktam vigasztalni, ha olykor elesügged, mert a nagy emberek is két- ségbeesnek néha. Igen, nagy ember az én uram, ha most még nem is egészen, de én tudom mennyit növekedett s még mi lesz belőle. Mikor együtt jöttünk el a kis székely faluból tíz évvel ezelőtt, nem volt egyebe, mint egy kopott kabátja, a kabátja zsebében én magam s a szivében egy esomó bánat. A kabátot az apjától örökölte, én értem az utolsó krajeárját adta, a sok bánat, keserűség a szegény özvegy édes anyja miatt szorongatta a szivét. Hogy ugyan mi lesz már abból, ha ő is ott hagyja.

Hanem aztán csak ölte valahogy a bánatot a munka; mert ez a kettő nagy ellensége egymás- nak. A munka meg pénzt hozott a bánat helyébe. Ha akármennyi rosztat is beszélnek a pénzről, de én csak azt mondom: ki hogy tudja forgatni. Egy öreg tintatartó beszélt nekem, hogy mikor az emberek kitalálták a pénzt, a földből két szellem támadt elő. Egyik volt a jó, másik a rossz szellem. A jó szellemé lett a pénz egyik

oldala, a rosszé a másik. Most aztán a szerencsé- től függött, ki hagyta felül a jó és alul a rossz szellemet. Az én uramnak jó szerencséje volt, ugy lehet, özvegy édes anyja imádkozta rá. Áldás volt az utolsó krajeárján, hogy szinte kettő lett az egyből, mert alig esztendőre megirhattuk a szegény özvegy asszonynak: no édes anyám, most már visszaválthatja a rozmaringot, kis házat ve- het és ünneplő szép ruhát vehet magára, ha a templomba megy.

Hanem azért ő maga az apjától örökölt kopott kabátjában járt még mindig. Talán azért nézték le ugy a nagyuri kisasszonyok. Mert életében csak abban hibázott az én jó uram, hogy egy olyan fajta kisasszonyba szeretett bele. Még elő- lem is rejtegette egy darabig, hanem aztán csak rájöttem. De hiszen belátom, hogy nem tehetett róla a szegény uram. Tán a rossz szellem olva- sított rá igézetet, hogy megrontsa a jóban.

Aranytoll egy kissé felbiggyesztette ajkait, azután csöndes méltósággal szólott:

— Ne vegye rossz néven édes uram, ha reflek- tálok egyes nyilatkozataira. Nem épen az ur- asszonyában sértett fél beszél belőlem, mikor oly kiesinylőleg tetszett beszélni a többiek közt az én kisasszonyomról is, de bocsánatot kérek, nem tetszik ismerni a leányokat. A leányokat egyál- talában, akár finom selyem ruha borítsa a hajlós

nemzet obstrukciója. Akkor tessék illuminálni és mulatni.

Igenis tisztelt vidéki polgárok, szeretett választók, akikre ma nem sokat hallgatnak oda fenn a magasban, a végső szó a miénk lesz, mert mi vagyunk a nemzet, miénk az akarat, miénk a hatalom. Mi fogjuk megmondani, hogy háboru legyen-e vagy béke? Kockára tegyünk-e mindent, amit szereztünk, vagy a csendesebb haladás útjain keressük a boldogulást.

Addig csak hadd folyjon a vitézi torna, amelynek áldozatai bizonyosan mi leszünk, azokkal az érdekeinkkel együtt, amelyek el vannak temetve a szóáradat alá, amely ott hömpölyög az ország palotájában.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság novemberi ülését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével f. hó 10-én tartotta.

Az alispáni, törvényhatósági állatorvosi, valamint vármegyei főorvosi jelentések felolvasása és tudomásul vétele után Koller István bizottsági tag szót emel a kőgyárberki vízi társulat esatornája ügyében, amely esatornának tisztogatását Nagykanizsánál a csatornára épített vízimű tulajdonosa nem teljesíti s az ügy a társulat kárára húzódik már évek óta. A bizottság tudomásul vette az ügy előadójának azon kijelentését, hogy az ügyben a miniszteriumtól a végintézkedés megérkezett s ez véghatározat hozatal céljából a szombathelyi kulturmérnöki hivatalhoz küldetett s így a jövő közigazgatási ülés elé terjesztetik.

Zalavármegye ipartanácsába az 1904. évre Dervarics Lajos és Ján Ferenc rendes tagokul, Goldfinger János és Nagy Sándor póttagul bevalasztattak.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette, hogy a pécsi posta- és távirda igazgatóság Tördemiczen postaügynökséget létesített.

Németh László zalaegerszegi lakos a vasut mentén tűztávlati építés ügyben engedélyért folyamodván, a bizottság Deák Mihály bizottsági tag elnökele alatt érdemleges intézkedés előtt a helyszíni szemlét elrendelte.

A dunántúli h. é. vasut igazgatósága a bizottság azon határozatát, amellyel a részvénytársaság Pókafa mellett sorompó felállítására köteleztetett, megfellebbezván, a bizottság a fel-

tagjaikat, akár olesó babos karton, a szívük, a lelkük egyforma, fehér, tiszta és szelid, mint a galamb, de néma, mint az orgona billentyűje, a hegedű érintetlen hurja. Egyik sem szólal meg magától, ha még oly szerelmesen tudna is beszélni.

Ez már így van édes barátom. S ti ezt azért nem fogjátok megérteni és nem is tudnátok méltányolni soha, hogy ebben a hallgatásban mennyi erő rejlik, mennyi büszkeség, mennyi önmegtartóztatás! A ti szerelmes uraitok, ha a szívük esordultig tele, ha a bizonytalanság vagy esalódás árnyéka lepi meg őket hirtelen, találnak vigasztalást könnyen, a világ előtt annál érdekesebb lesznek. Míg a szegény lányoké a csendes tűrés, a hallgatás . . .

Köröskörül a félhomályban álmagyon integettek a fák sötétlő galyai, a levegőben erős ibolya-illat szállongott és Aranytoll szinte ábrándosan folytató:

— Szereti a kisasszonyom, persze hogy szereti. Számot se tud adni róla, de örül a perenek, amit náluk tölt, megbusulja a napot, mikor nem láthatja. Megbusulja, meggyászolja a lelkében, mert a szemének, az ajkának csak kacagnia kell mindig, hogy ugyan mit is mondanak különben a fényes vendégek, akik mulatni járnak hozzájuk. Nem illik rontani a más kedvét. Legkivált a házi

állítást elrendelő indokok előterjesztése mellett a felebbezést a miniszterhez felterjeszti.

A gelseszentlislói közut 7/8 km. szakaszának áthelyezését a közigazgatási bizottság elhatározta s a szükséges intézkedések megtételével a kisa-játfutást, valamint a földmunkákat illetőleg a vármegye alispánját megbizta.

A szentjakabi postajárlat célszerű megváltoztatása tárgyában a bizottság a pécsi posta- és távirda igazgatóságot újból megkeresi.

Koller István bizottsági tag felhossa, hogy Alsórajkról hadkötelesek vándorolnak ki Amerikába minden utlevél nélkül; a kivándorlást ügynök eszközli, aki az előre beküldött pénz ellenében megküldi a vasuti- és hajó jegyet; kívánatos volna az ügynököt kipuhatolni s működését lehetőleg ellensúlyozni. Az alispánt a bizottság megbizta, hogy hatóságilag puhatolassa ki a közreműködő helyi ügynököt, amilyenek okvetlenül kell lennie s derítse ki, minő okmányok alapján történik a kivándorlás s szerzendő tapasztalatairól a baj gyökeres orvosoltatása érdekében a miniszteriumhoz tüzetes előterjesztést tegyen.

Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy ezen időszakban jelenvolt a tapolezai áll. vincellérisiskolában tanítók számára tartott borászati és szőlészeti tanfolyam záróvizsgáján. Ugyanott az összes népoktatási tanintézetek tanterületével egy, ottan szervezendő ifjusági egyesület érdekében értekezletet tartott. — Meglátogatta a lesenczeiistvándi, lesenczenémetfalui és lesenczetomaji r. k. iskolákat és r. k. kisdodovodát. — Jelen volt a nagyrécei községi elemi iskola új épületének felavatásán, egyben az iskolaszékkel és községi előljárósággal az iskola összes személyi és dologi ügyeiben értekezletet tartott. — Jelen volt a légrádi r. k. iskolát és kisdodovodát ellátó szerzetesnők s főnöknőjük tanügyi működésének jubiláris ünnepségén. — Beterjesztette a miniszterhez az iskolalátogatási naplókat és iskolalátogatási helyszíni jegyzőkönyveket, amelyeknek adatai szerint az 1902/3. évben tisztársával együtt 140 napot töltött külön iskolalátogatással s ezen idő alatt 231 iskolát s ezek közül 221 elemi, 9 polgári és felsőnépiskolát, 18 kisdodovodát és gyermekmenedékházat, 4 iparos, 2 kereskedő tanonc iskolát látogattak meg; ezen iskola látogatások alkalmából az oktatást 368 tanteremben 374 tanítóval figyelték meg.

A sümegi ovoda ügyben a miniszterhez tett jelentést a bizottság tudomásul vette.

Németh József baki, Matisa József zalaujlaki, Horváth János sárhidai tanítók panasza fizetési hátralékuk ügyében illetékes intézkedés céljából a járási főszolgabírónak kiadott.

A kilimáni közs. iskolánál tanító választására elnökül Koller István bizottsági tag küldetett ki.

kisasszonyoknak, ha még olyan nagy megerőltetésbe kerül is.

De a te urad nem látja a mosolygás között az eltított bánatot, mert ilyenek a férfiak valamennyien, azt várnák, hogy a lányok boruljanak a nyakukba. Ő neki nincs elég bátorsága hozzá.

Egy igazán szerető, komoly, elszánt férfi mindenre kész a szíve boldogságáért. Nem ismer akadályt,

Acéltoll csöndes cinizmussal mondta:

— Hát próbáljuk meg összehozni őket . . .

Aranytoll jókedvűen csapott a tenyerébe:

— Áll . . .

S azután hogy hogy nem, Acélpenna és Aranytoll csakugyan nyélbe ütötték a dolgot. A méltóságos kisasszonyok fényes vendégei ugyan nagyon esodálkoztak a választáson, a kis fogalmazó ur igénytelenségét róva fel leginkább, de hát ők bizonyára szemüveget viseltek, amin keresztül nem tudták meglátni, hogy az nem is ember, hanem csupa szív.

Jules.

A stridói és esáktornyai állami iskola 1902/3. évi számadása megvizsgálás végett kiadatik.

Márkus Lajos bellatincai tanító nyugdíjaztatván, nyugdíjához a miniszteri rendelet értelmében a község évi 175 K 80 f-rel tartozik hozzájárulni.

A taliándörögdi iskolánál a korpótlékot a miniszter kiutalta.

A németszentmiklósi közs. iskola kérvénye a tanító fizetésének kiegészítése tárgyában, a füzvölgyi iskola államsegély ügye a miniszterhez pártolólág felterjesztetik.

Az 1879. évi XVIII. t.-c. végrehajtása tárgyában a miniszterhez vonatkozó tantervek elbírálása kapcsán jelentést tétetik.

A zalaszentbalázi községi iskola államsegélye a harmadik tanítói állás szervezése végett a miniszteriumtól azzal érkezett vissza, hogy az iskolafentartó község állapítsa meg azt az összeget, amellyel az új állás szervezéséhez és fenntartásához évenként hozzájárul.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál szeptember végén volt a hátralék 4.565, október hónapban beérkezett 4.103 s így elintézés alá került 8.668 ügydarab, amelyből októberben elintéztek 4.402 dbot s így október végén hátralékban maradt 4.226 ügydarab; az irodánál szeptember végén hátralékban volt 942, október hóban leírás végett kiadott 4.402 s így elintézés alá került 5.344 ügydarab, amelyből október hóban leirtak és expedáltak 4.374 ügydarabot s így október végén hátralékban maradt 970 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint október hóban a kataszternél az előző haviakkal együtt bejelentetett 5.282 birtokváltozási eset, melyből a kataszteri íveken keresztül vezettek 5165 esetet s így október végén keresztül vezetetlen maradt 117 birtokváltozási eset; az 1903. évben 921 községből jelentettek be elemi kárt, közülök 62 községre nézve a kiszámtás már megtörtént s egyidejűleg az adóleírások is elrendeltettek; a szőlődezmaváltság tartozások leírását már végleg befejezték s ezen a címen az vármegye területén tartozás nem áll fenn; október hónapban a vármegye területén 173.404 K 77 f adó folyt be; a folyó év tíz hónapjában összesen befolyt 2.061.801 K 35 f adó, mely a múlt 1902. év hason szakában befolyt 2.642.200 K 19 f-rel szemben 580.398 K 84 f esökkenést tüntet föl. Leirtak a folyó év tíz hónapjában egyenes adóban 196.555 K 50 f-t, hadmentességi díjban 7.901 K 55 f-t; fizetési halasztást október hónapban 2 esetben adtak, ideiglenes házádomentességet pedig 21 esetben.

Közegészségügy.

Dr. Hány István vármegyei t. főorvos a vármegye október havi közegészségügyi állapotáról a következő jelentést terjesztette elő a közigazgatási bizottság november havi üléséhez:

Időjárás kedvező volt, amennyiben reggelenként köd, azután derült, száraz, kellemes őszi napok mellett bő csapadékban sem volt hiány.

A felnőttek közegészségügye úgy, mint az előző hónapban, elég kedvezőnek mutatkozott. Leginkább a légzőszervek hurutos bántalma és hasi hagymáz képezte a gyógykezelés tárgyát jó gyógyulási százalékkal.

A gyermekek közegészsége hasonló volt, mint a felnőtteké, azon hozzáadással, hogy a hónap vége felé a vörheny betegek száma apadt s az eddig egy helyen járványosan uralkodott számár hurutnak újabb esete nem észleltetett.

A fertőző bántalmak közül roncsló toroklobban beteg volt 25, gyógyult 15, meghalt 8, ápolás alatt maradt 2; hasi hagymázban beteg volt 43, gyógyult 29, meghalt 4, ápolás alatt maradt 19; kanyaróban beteg volt 26, gyógyult 13, meghalt 4, ápolás alatt maradt 7; vörhenyben beteg volt 38, gyógyult 26, meghalt 4, ápolás alatt maradt 8.

Rendőri hullaboncolást teljesítették 4 esetben, melyeknél a halál legközelebbi okát vizbefulladás, megégés és kanyaró képezte.

Hullaszemle előfordult 18-szor, súlyos sértést egyet jelentettek be.

Öngyilkosságot 8 egyén követett el és pedig Kovács János 52 éves tapolezai, Sáfár Anna 21 éves nemesvítai, Takács Gábor 69 éves felsőzsidai és Gábor Teréz 42 éves eserenesőzei önakasztással vetettek véget életüknek; Szakály Mária

villót, Tavasz Mária 18 éves petőhenyei pedig lugkőoldatot ivott, Hutter Géza zalabéri a Zala folyóba ugrott, Tóth József 50 éves sümegi lakós sérvét felhasította.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 10 egyén esett áldozatává. Ezek közül Megle János 5 éves bajcsai, Varga Erzsé 5 éves, Szekeres Vendel rédicsi lakos leánya, Horváth Teréz 5 éves mártónhalmi és Tóth Imre 2 éves zalaegerszegi égési sebek folytán haltak el. Barta Teréz nemesvitai lakost a ledülő fa agyonütötte, Nagy István reszneki lakos 8 hónapos csecsemője a bölesből történt kiesésekor szerzett sérülések következtében halt el. Wittmann Sarolta 6 éves kemendi koponyarepedés és agyronesolás következtében halt meg.

Elmekórnak egy esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát, amennyiben az illetőt, mint közveszélyest, az elmeógyógyintézetbe szállították.

Veszetségre gyanus macska Izsakóczon 17 egyént mart meg, akiket védojtás céljából a Pasteur-intézetbe szállítottak.

Hét éven aluli korban elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 22. Az elsőfokú hatóságok e miatt 8 elmarasztaló és 5 felmentő végzést hoztak, a többiekre nézve pedig a megfelelő tárgyalások még befejezést nem nyertek.

A járási és r. t. városi tisztviselők 24 község megvizsgálásáról terjesztették be a megfelelő jegyzőkönyveket.

11 hónap folyamán megvizsgáltam a nagykanizsai Belus és Práger-féle, ugy szintén a zalaegerszegi két nyilvános gyógyszerárt.

Vármegyénk október havi közgazdasági állapota.

Gruner Lajos vármegyei közgazdasági előadó a vármegye október havi közgazdasági állapotáról a következő jelentést olvasta fel a közigazgatási bizottság november havi ülésén.

Az elmúlt október hó első felében meleg kedvező időjárás uralkodott, mely a hónap második felében néhány esős hűvösebb nap által lett megzavarva, de mely időjárás a mezői munkálatok előremenetelére nézve éppen hátrányos befolyással nem volt. Sőt a 7 esős napon leesett 76 mm. csapadék a vetések fejlődésére nézve a szükséges nedvességet meghozta, a korai vetések bokrosodását előremozdította, a kései vetések egyenletes kelésére nézve pedig nagyon jó szolgálatokat tett.

Az őszi elvetése a tartós jó időjárásban ezidén a múlt hó második felében már vármegyeszerte jórészt be is lett fejezve; — azok oly szépen is fejlődtek, hogy erre nézve a legesélyesebb panasz fel nem is merül, ha vidékenként a már az egész őszi folyamán nagy tömegben fellett mezei egerek a legszebb reményekre biztató korai vetéseket oly nagy mérvben nem károsították volna.

Az egerek pusztítása egyes vidékeken, különösen a könnyebb talajokon oly mérvet öltött a lóherések után vetett korai búzáknál, hogy azokat számos helyen teljesen új vetéssel kellett pótolni.

Vetéseink sorsa ezen egérjárta vidékeken pedig az időjárás további magatartásától függ, mert ha a rengeteg egér mennyiség áttelelné egy esetleg enyhe száraz tél folyamán, akkor komoly veszedelemmel állnak szemben gazdáink a jövő évi termésre vonatkozólag. Már is rendkívüli pusztításokat vittek véghez ezen egérsebek a lóherések és lucernásokban is, a melyek felszántása számos vidéken alig lesz elkerülhető a jövő év tavaszán.

Szükségesnek tartjuk ezen veszéllyel szemben az egér irtási módszereket még a tél folyamán a legszeleesebb körökben megismertetni és a gazdaközönséget a kiméletlen irtásra esetleg hatóságilag is serkenteni oly célból, hogy az általános védekezés már a tavasszal megindítván, az áttelelt egéresaládok további szaporodása ezáltal megakadályoztassék.

A múlt hó vége felé elvégzett őszi vetések után folyamatba tetetett a tavasziak alá való szántás, mely már előrehaladott állapotban van.

Elvégzettetett továbbá a múlt hóban a tengeri törése is, mely ugy minőség, mint mennyiségre nézve igen kielégítő eredményt adott és a múlt évi termést tetemesen túlhaladta.

Befejeztetett a cukorrépa és a takarmányrépa felszedése és behordása is. Mint már előre is

látható volt, a répafélék ezidén — a berkes nyirkos fekvések kivételével — igen gyenge termést adtak; az apró, egérrágta takarmányrépának termése a múlt évi terméssel szemben 30–35%-al hátra maradt.

Aránylag igen kedvező időben fejeztetett be a múlt hóban a szüretelési munkálat is, mely eredmény dolgában ezidén sem elégíthette ki a szőlősgazdát. A mennyiség ezidén egyes vidékeken még a tavalyi gyenge termés mögött is maradt, a minőség ellenben sokkal kedvezőbb mint a múlt évben. A jó közép minőséget szolgáltatató új bor kedvező időben forrhatta ki magát, és habár még most nem igen kerestetik, de az árak alakulása dolgában a múlt évi terméssel szemben mégis előnyben részesül. Közép minőségű új borok 20–36 fillérig, jobb minőségű borok 36–44 fillérig vásároltatnak, míg a múlt évről megmaradt készleteket alig lehet egyáltalán eladni.

A szőlőben végzendő ültetési és takarási munkálatok ezidáig serényen folynak, nehogy a korai fagyok a szőlőket úgy mint a múlt évben jórészt betakarítatlan állapotban találják.

Az állatok tartására nézve megjegyezzük, hogy a legeltetés ezidáig még meglehetősen állapotban tartja a legelőt marhát, bár most már fogyatékán is van a fű; miután pedig a zöldtakarmány már korán elfogyott az idén, az igavonó állatok általánosan száraztakarmányon táplálkoznak.

A száj- és körömfájástól ment vidékeken élénk még most is az állatforgalom és az országos vásárok alkalmával sok marha vásároltatik össze jó árakon a külföldi fogyasztási piacok és a belföldi hízaladók bevásárlói részéről, és egyedül a járművek iránt csökkent meg némileg a kereslet.

A husárok áremelkedésével lépést tart a sertések ára is, és ezidén magasabb árakat fizetnek ezek termékeiért, mint a múlt év hason szakában; különösen drágák a zsír és szalonna árak a belföldi fogyasztásban is.

Az állattenyésztés jövedelmezőségét fokozó jelenlegi áralakulásoktól sajnos kevés hasznot látnak vármegyénk azon részei és községei, a hol a már állandó károsítással járó sertésvész és a nagyobb kiterjedésben fellépő száj- és körömfájás az illető állomány forgalmát és értékesítését megakasztja. Még aránylag kedvező körülménynek jelezhető, hogy az utóbbi ragályos bántalom jobban nem terjed, sőt apad a múlt hó nap óta és hogy az egyéb ragályos bántalmak száma is csökkent. A ragályos járványok elterjedése vármegyénkben a múlt hó végével a következő képpen alakult: lépfene 6 községből maradt 1, veszettség 12 községben, ragadós száj- és körömfájás 45, ivarszervi hólyagos kiütés 4, a rühkór megszűnt; — sertésorbáné 3 járás 8 községében és sertésvész 10 járás 40 községében maradt a hó végével.

A gabonapiac alakulása nem mutat nagy ug-rásokat vagy ingadozást a szeptemberi állapotokkal szemben. A buza ára ugyanis emelkedett valami csekély arányban, és a többi termés iránt sincs éppen árszállítási igyekezet, de előbbi évekhez képest mégis csak még távol állunk azon árakhoz, amelyek a gazda fáradságát és kockázatát közmegegedésre kiegyenlíthetnék.

Karcolatok.

A rövidülő őszi napok megszorították a kaszinóba járó közönséget és dühöng az alsós, meg a politika.

Közbeszúrás kép jegyzem meg, hogy még a kaszinózás legmagasabb ideje alatt is meglát-szik, mennyire sok Zalaegerszegnek három kaszinó, illetve kör. Nagyon megoszlik az a kis közönség s nemesak a társadalmi mozgalmak vallják kárát ennek az eltagozódásnak, hanem megoszlik az a pénz is, amelyet erre a célra áldozhatunk. Így azután van három szegényes, néptelen kaszinónk ahelyett, hogy volna egy gazdag és látogatott. De hát ma még nem segíthetünk a dolgon, mert a társadalom nem tud szabadulni az előítéletektől.

De térjünk vissza a politikára. Igaz ugyan, hogy este öt órától nyolcig az alsós izgalmai dominálnak, de a fehér asztal törzsvendégei s a társalgó szobák látogatói országos kérdésekkel üzik az unalmat. És ha a hangulatot akarjuk ellesni, itt nyerhetjük a legbiztosabb adatokat.

Legelőször is bizonyos, hogy az ellenzék, már t. i. az obstruáló kurucok tábora, nemesak a

parlamentben, hanem nálunk is megfogyott. Leg-feljebb egymást obstruáljuk. Gróf Tisza Istvánt ellenben hagyánk élni — egy darabig.

Nem vagyunk annyira kényesek a lapsusokra, mint Ugron Gábor, aki a katonaság közös jel-vényét közös ezimernek magyarázza, de azért jó magyarnak hisszük magunkat mindhalálig s ha rajtunk, zalai magyarokon állna, piros-fehér-zöldbe öltöztetnénk minden bakát s magyar cimert rak-nánk a esákokra. De hát összeházasodtunk Ausztriával, közösügyes a hadsereg s a baka nemesak a magyarok hazáját, hanem az egész Monarchiát köteles védelmezni. A német sógor pedig azt hiszi, hogy ő a Monarchia lelke s ezért nem tudjuk egymást megérteni.

De nem tudjuk egymást megérteni kuruc és kurucabb magyarok sem. Mert itt csak ilyenek vannak. Labanc hála Isten nines, legfeljebb egy pár mameluk és néhány pecsovics. A mameluk mindig felfelé bólogat és kancsingat; a pecsovics ellenben felfelé is mosolyog, lefelé is mosolyog; ennek is hagy egy kis igazságot, amannak is, maga pedig elsőrendű politikusként érzi magát. De hát ezek kevesen vannak és csak három decit mernek inni, mert a második három deci már bennük is megszólaltatja a kurucot, a harmadik-nál pedig lefőzik Lengyel Zoltánt.

Szóval nemesak a nép képviselői, hanem a t. választó polgárok sem tudnak egész bizonyosság-gal eligazodni, hogy melyik a helyesebb álláspont. Opportunisták legyünk-e — elveink fenntartásával; vagy hétszer görbüljünk meg, mint Kubik Béla, de ne engedjünk a negyvennyolekból.

Agyon obstruáljuk egymást napról-napra, de azért a legtöbben azt hirdetik, hogy nem kell obstrukció a magyarnak. Lassankint azonban — ha nem dől el jobbra vagy balra a dolog — a gyengébb idegzetűek elvonulnak a fehér asztal-tól, mert az örökös politika ártalmára van — orvosi nyelven szólva — az általános közérzet-nek.

* * *

Gróf Tisza István programjának egyetlen pontja sem érdekelte annyira a közönséget, mint a tisztviselők fizetésének rendezése, illetve nem rendezése.

A miniszterelnök visszavonta a ház asztalán fekvő javaslatot a megyei tisztviselők kedvéért, mert azokat is szeretné a rendezés áldásaiban részesíteni.

És azután csak természetes következménye a dolgoknak, hogy az állami tisztviselők feljajdul-tak, a vármegyeiek pedig ujjongtak. De kérdés, van-e az egyiknek oka a jajgatásra s nem korai-e az öröm a közigazgatási rabszolgák táborában? Mi azt hisszük, hogy az államiak inkább jaj-gathatnak, mint amennyire a megyeiek örülhet-nek, mert hát . . . eszembe jut egy anekdót. Bukovay Abszentiusz gázsit kapott az öregétől. Szép sorba kirakta az asztalra: a laktör, a kosztópénzt, a mosóné követelését, a szabónak szánt részletet. De ekkor észrevette, hogy nem marad a gázsiából semmi. Eh — gondolta az ő jogász, aki fináncminiszter is lehetett volna — ha valamennyit kifizetem, nekem nem marad semmi. Zsebre vágta a kincset s reggelre ellum-polta a néhai két macsmához címzett mulatóban.

Bizony könnyen megeshetik, hogy az állam feleslegét annyira kimerítene a fizetésrendezés, hogy inkább új puskákat csináltatnak rajta.

De valószínűbb, hogy az állami tisztviselők-nek nem lesz okuk a panasza, ha csak azért nem panaszkodnak, hogy a vármegyeiek szolgálá-nak egyenlő mértékkel merészel mérni a magas kinstár. Pedig akár jobbról, akár balról nézzük a dolgot, irigyelni való sem itt, sem ott nines.

Az a hír kelt szárnyra, hogy az új kormány a tanárok részére tervbe vett fizetéseket szándé-kozik redukálni.

Ha azt merném vitatni, hogy a tervezet a tanárok javára egy kis méltánytalanságot tartal-mazott a többi tisztviselőkkel szemben, mert heti 18 órai munkaidő és 30 évi szolgálat után akkora fizetést élveztek volna, hogy Biharország alispánja soha odáig el nem érhet, hát akkor engem valamely szelidhangu pedagógiai lap menten meg-linehelt volna, mint a nemzeti kultúra ellenségét.

Hát inkább nem szólok semmit, de kezeske-dem, hogy ha 40 évi szolgálat után egy főszolga-bírónak biztosítják azt, amit a javaslat egy gymnasiumi tanárnak szánt, a vármegyeiek kebelé-ben nagy lesz az öröm.

Természetes, hogy a kormányt azonnal kortes-keddel vádolták, amint a szolgabírák helyzeté-

ről szót ejtett. Pedig önmaga ellen korteskedett. Az állami tisztviselők felzudultak s megeshetik, hogy az ellenzék oszlopai lesznek.

Tempora mutantur!
Fordított világot érünk.

Hivatalos-rovat.

A vármegye területén állandóan uralkodó »vesztség« esetleges fellépésének meggátálása és ez által az emberek testi épségének megvédelése céljából felhívom a város ebtartó közönségét, hogy a vármegyei szabályrendelet 4—17. §-ait annál is inkább szigorúan betartsák, mert a mulasztást elkövetők ellen a hatóság a legnagyobb szigorral fog eljárni.

Zalaegerszegen, 1903. november 12-én.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hírek.

Darányi Ignác bucsulevele. A távozó földművelési miniszter Hertelendy Ferenc orsz. képviselőhöz, mint a Zalamegyei Gazdasági Egylet elnökéhez a következő bucsuzó levelet intézte: „Ó császári és apostoli királyi felsége f. évi november hó 3-án kelt legfelső kéziratával a m. kir. földművelésügyi miniszterium vezetésétől — saját kérelmemre — legkegyelmebben felmenteni méltóztatott.

Midőn a tárcza vezetésétől megválok, kedves kötelességemnek tartom, hogy Nagyságodnak és a böles elnöktele alatt álló tisztelt Egyesületnek őszinte köszönetet mondjak mindenkor tanúsított nagybecsű támogatásáért, melylyel a magyar gazdaközönség helyzetének előmozdítására irányzott törekvéseimet lelkes buzgalommal és hazafias kötelességérzettel megosztani segítette.

Legyen meggyőződve Nagyságod és a tisztelt Egyesület, hogy együttes működésünk emlékét mindenkor hiven fogom megőrizni; azon körülményre pedig, hogy a tisztelt Egyesület szives volt engem tiszteletbeli elnökévé választani s ezáltal köztünk egy maradandó szellemi kapcsolatot létesített, mindenkor hálással gondolok vissza.

Fogadja Nagyságod tiszteletem őszinte nyilvánítását. Budapesten, 1903. évi november hó 3-án. Darányi s. k.

Megyei rendkívüli közgyűlés. A vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 10-én dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgyát a vármegye alispánjának és a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek előterjesztése képezte a költségvetési póthitel kérése és a háztartási kiadásoknak ideiglenesen az ebadó alaphól leendő fődőzése tárgyában.

A vármegye bizottsági közgyűlése a vármegye 1903. évi költségvetésének »Papír és irodai szerek cím« kiadási rovatánál előirányzott 4.055 K 54 fillérnek 9.000 K-ra történt felemelése tárgyában a februáriusi törvényhatósági közgyűlésen hozott határozat módosításával a 4.055 K 54 f szükségletet 9.024 K 64 f-re illetőleg összesen 13.080 K 18 f-re, a »Tisztviselő, segéd és kezelő személyzet fizetése és lakbérilletménye című« kiadási rovatnál előirányzott 238.974 K 79 f-t pedig 1.579 K 73 f-rel és így 240.554 K 52 f-re felemeli és a 9.024 K 62 f, valamint a 1.579 K 73 f erejéig póthitelt, az állami javadalmazás felemelését kéri; egyúttal kimondta a közgyűlés, hogy a vármegye háztartási kiadásai 4.000 K erejéig a tolyó évi költségvetés jóváhagyásával ideiglenesen és kamatozás nélküli előlegezéssel a vármegye ebadó alapjának a m. kir. belügyminiszter felügyelete alá eső kétharmad részéből fedeztessenek.

Fényes esküvő volt Zalaegerszegen a múlt hétfőn. Bárczai Bárczay András cs. és kir. kamarás, honvéd huszár százados tartotta esküvőjét Deák Emma urleánnyal, Deák Mihály földbirtokos és neje Königmayer Vilma urnő bájos, szép leányával. A polgári kötésnél, amely a városházánál ment végbe, az anyakönyvvezető tisztet Csertán Károly Zalavármegye alispánja töltötte be. Az egyházi szertartás az örömszüllők házában volt ev. ref. szertartás szerint. A fiatal pár délután nászutra indult.

Eljegyzések. Reisinger Rudolf, a Reisinger és Eisner helybeli cég beltagja, eljegyezte Latzer Gizike kisasszonyt, Latzer Jakab ur leányát Németújvárról. — Gönczi Gyula vizsolyi körjegyző és m. kir. anyakönyvvezető eljegyezte Glasgall Szabina kisasszonyt, Glasgall Zsigmond zalaegerszegi kereskedő kedves leányát.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Goschy János nagykanizsai kir. fogházormestert a nagy-kikindai kir. fogházhoz fogházfelügyelővé nevezte ki.

Áthelyezés. A pécsi posta- és távirda igazgatóság Sanics Sándor esáktornyai posta- és távirda tisztet és Szabó György zalaegerszegi postagyakornokot saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

Változás a megyei árvaszéknél. Végess János megyei árvaszéki jegyzőt Tolnavármegyében első jegyzővé választották meg s tegnap megvált itteni hivatalától, amely egy tehetséges munkaerőt veszített. Végess János a társaséletben is élénk részt vett s távozását őszintén sajnáljuk. Dr. Jankovich László gróf főispán Végess János helyére Fangler Béla ideiglenes jegyzőt, ennek helyére pedig dr. Skublies Gábor közzjő jelöltet helyettesítette.

A megyei tisztviselők fizetés rendezése. Ugy látszik, hogy az állami tisztviselőknek az az aggodalma, hogy a fizetésrendezés sokáig várat magára, nem fog beteljesedni. A belügyminiszter a megyei tisztviselők javadalmazására vonatkozó adatokat sürgősen bekérte, tehát már a munkálatok folynak s azt hisszük, hogy annak befejezéséhez nem kell hosszú idő. A kérdés csak az obstrukción s azon a bizonyos pénzügyi helyzetten fordul meg, amelyet a miniszterelnök folytonosan emleget. Alaposabb az az aggodalom, hogy a rendezés nem az előbbi javaslat mértékét alkalmazza a közigazgatási tisztviselőkre, hanem redukálja az emelkedéseket s az egész vonalon valami csekély javítást fog eredményezni. Ez pedig a megoldásnak csak elnapolása lenne, ami sem az állami, sem a megyei tisztviselők jogos igényeit nem elégítené ki. Egyébként a közigazgatási tisztviselők kedvéért aligha lesz szükség a tervbe vett emelések redukálására, mert hiszen a legutolsó kongressuson számszerűleg kimutatták, hogy a rendezéshez a vármegyék javadalmazásának összesen hat millió koronával való felemelése volna szükséges. Ekkora összeg pedig még elfér egy milliárdos költségvetésben.

Megyebizottsági tag választás. A balatonudvari választó kerületben f. hó 6-án Vastagh János elnöktele alatt tartott pótválasztás alkalmával Mátyás Sándor balatonkisszállási lakost választották meg megyebizottsági tagul.

Elismerés. A Balatoni Múzeum-Egyesülethez első évkönyvének közreboesátásával elért sikerei következtében egyre másra érkeznek az elismerő és üdvözlő levelek. Legújabbán Fraknói Vilmos püspök, főfelügyelő, a következő meleg hangu levelet intézte az egyesület vezetőségéhez. „Az egyesület első évkönyvének az országos főfelügyelőséghez beküldött példányait köszönettel kézhez véve, örömmel győződtem meg a felől, hogy e kiadvány az egyesület részéről eddig kifejtett közhasznú működésnek méltó megörökítésül szolgál, miért is indíttatva érzem magamat arra, hogy annak szerkesztői irányában az országos főfelügyelőség őszinte elismerésének adjak kifejezést.“

Kántortanítói választás. Bellatincezon a r. k. kántortanítói állásra nyolcan pályáztak, közülük négyen személyesen jelentek meg a választásra kitűzött határnapon. A megjelent négy pályázó közül Csepregi Károly okleveles helybeli osztálytanítót, ennek helyébe pedig osztálytanítónak Sente Margit polgári iskolai tanítónőt választották meg.

Gyászhir. Zalaegerszeg városnak egy régi polgára, Jámor Sámuel hunyt el a múlt héten 66 éves korában. Tevékeny részt vett az izr. hitközség belső életében s mint hitoktató is sokáig működött. A hitközség külön gyászjelentést adott ki, amely így hangzik: »A zalaegerszegi izr. Hitközség, valamint a Chevra-Kadisa és Maszkil-Eldol egylet mély fájdalommal tudják Jámor Sámuelnek, 33 év óta lelkiismeretesen működő titkáruknak, f. évi november hó 8-án este 8 $\frac{1}{2}$ órakor, élete 66 évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai f. hó 10-én délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor fognak a zalaegerszegi izraelita sirkertben

örök nyugalomra tételni. Zalaegerszeg, 1903. november 9. Béke hamvaira!« A temetésen nagyszámú részt vevő közönség jelent meg. A temetésen dr. Rudolfer Antal alsólendvai főrabbi, a temetőben pedig Engelsmann Izrael helybeli főrabbi mondtak beszédet. — A megboldogultban dr. Jámor Márton zalaegerszegi ügyvéd édes atyját, dr. Rudolfer Antal alsólendvai főrabbi pedig apósát gyászolja.

A zalaegerszegi népkonyha az idei télen is folytatja humánus működését, hogy a kereset nélküli s munkára képtelen szegényeket ebédrel lássa el. A közönséget kérjük, hogy a nemes emberbaráti célra szánt adományokat juttassa a népkonyha vezetőjéhez: dr. Isoó Jánosné urasszonyhoz. Ezideig a következő adományok folytak be: Dr. Jankovich László gróf főispán 100 K; Hirschler Miksáné (Alsódomboru) 30 K; Jusztusz Izidorné (Zalalövő) 20 K, Krosetz Gyula, Sztaniszlavszky Adolfné, dr. Mangin Károlyné, Csertán Károly alispán, Königmayer János, Kaiser Józsefné, dr. Nyári Sándor (Budapest), Legáth Kálmán esp. plebános, Rosenberg Zsigáné 10—10 K; Hubinsky Adolfné 6 K, Krosetz Istvánné, Rozsnyai Béláné, Stádel Jánosné (Zalatárnok) 4—4 K.

A zalaegerszegi zsidó templom építése a befejezéshez közeledik. A tavaszra valószínűleg már csak a belső munka marad s biztosra vehető, hogy a husvéti ünnepek előtt már átadhatják magasztos rendeltetésének a minden ízében modern épületet. Különösen szép a homlokzat; kevésbé előnyös azonban az oldalnézet, mert a tető túl magas és az épület alacsonyabb hátsó részét ugyszólván agyonnyomja a pompásan tagozott főépület. Egészben véve a külső benyomás impozáns. — A hitközség 7.200 K-ért orgonát is rendelt Angster József pécsi orgonaépítőnél. Ugy hirtik azonban, hogy többen — vallásos meggyőződésből — ellenzik annak felállítását. Anélkül, hogy bárkinek vallásos meggyőződését érinteni akarnánk, utalunk Magyarországon új zsidótemplomaira, amelyekben az isteni tisztelet ajtatás hangulatát nem sértik az orgona felséges hangjai. A művészet az Isten legfelségesebb adománya s méltó az ő szolgálatára.

Keszthely város képviselő testülete Nagy István városbíró elnöklésével tartott ülésén elhatározta, hogy az új községi kórház terveinek elkészítéseért az előjáróság Schald János tanárnak 2000 K díjat megajánlhat, oly kikötéssel azonban, hogy a hátralevő részlettervek általa még kidolgozandók. — A vármegye alispánja leiratban a lóvásártér számára külön tér felállítását elrendelvé, a képviselőtestület megkeresi az urodalmat, hogy a marhavásártéren tul, a murvagödörök szomszédságában tiz holdnyi urodalmi területet erre a célra méltányos bérösszegeért engedjen át. — Az alispáni hivatal megkeresésére községi közönlőutakul a képviselőtestület a régiéket jelölte ki. — A tüzoltó egyesület céljaira 4.000 K kölcsönadása tárgyában az előjáróság javasolja, hogy a kérelem teljesítéséig olyképen, hogy ugy az esedékes kamatok, mint az évi törlesztő részletre a város évi 600 K segélyből évenként 500 K visszatartassák. Az előterjesztést érdemileg nem tárgyalhatták, mert a képviselők a törvényben előirt számban nem voltak jelen.

Új tejszővetkezetek vármegyénkben. Stankovics János, a keszthelyi Gazdakör titkára, Karmaeson és Sármelléken folytatta a tejszővetkezetek ügyében népszerű előadásait, melyek sikeres eredménye újból két tejszővetkezetnek alakítása vármegyénk területén. Karmaeson 178 üzletrészt jegyeztek, a szövetkezet elnöke lett Hertelendy József, alelnöke Bakonyi János, a felügyelő bizottság elnöke Anyós Kálmán; a megrendelt gépek értéke 4.500 K. Sármelléken az előadás napján 90 üzletrészt jegyeztek. A szövetkezet elnöke Vida János plebános lett, igazgatósági elnök Major Vendel, a felügyelő bizottság elnöke Reischl Richárd. — A gazdaköri titkár e működésében Voigt Ede megyei gazdasági egyesületi titkár kísérte és támogatta.

Adomány. Dr. Kaiser Emilné urnő 10 K-t adományozott a zalaegerszegi nőegyletnek, amely adományért leghalásabb köszönetét fejezi ki az egylet vezetőségére.

A sümegi járás tanítókörének választmánya legutóbbi ülésén Hirschler Soma köri alelnök bejelentette Éles Károly köri elnöknek állásáról való lemondását. Mivel az elnök ismételt kérelem dacára is ragaszkodott lemondásához, a vá-

lasztmány a kör legközelebbi közgyűlése Hirschler Soma alelnököt bizta meg az ügyek vezetésével. Az eltávozás következtében megüresedett pénztárosi állásra Németh József sümegi osztálytanítót választották meg.

Hévíz új bérlője. A gyógyhatásáról országosan ismert Hévíz fürdőt gróf Festetics Tasilló, a keszthelyi hitbizomány tulajdonosa, a napokban adta újból bérbe Reischl Vencelnek, a keszthelyi sörfőzőgyár tulajdonosának. A bérlet 35 évre szól; az évi bérlet Hévízért 30.000 korona, a szentandrászi birtokért 6.000 K. Ezen felül tartozik az új bérlő építkezésekre mindjárt az első évben 150.000 koronát befektetni, továbbá újabb 150.000 koronát az első tíz év alatt teljesítendő építkezésekre és egyéb, szükségesnek látszó berendezésekre.

Államsegély. A földművelésügyi miniszterium a sümegi kosárfonó tanfolyam költségeire a sümegvidéki gazdakörnek négyszáz korona segélyt adományozott.

Ruhakiosztás. A zalaegerszegi Chanuka egyesület az évi ruhakiosztást f. évi november hó 2-én délután 3 órakor tartja a felsőkereskedelmi iskola emeleti nagytermében. Ez ünnepségre az egyesület tagjait meghívja dr. Graner Adolfné egyesületi elnök.

Hamis pénz. A helybeli posta hivatalnál az utóbbi időben mind gyakrabban akarnak értékesíteni hamis ezüst forintokat, de a postások rendszeresen észreveszik a hamisítványt. Tegnap is 2 darabot küldtek át a rendőrkapitányságnak, ahol azt hiszik, hogy a környéken vagy pénzhamisító vagy hamis pénzt forgalomba hozó szövetkezet működik s ez irányban óvatosan nyomoznak.

Lopások. Havlin Józsefné papuceai és Kohn Lajos eszécsutcai lakosoktól a héten libát lopott ismeretlen tettes. A nyomozat folyik s valószínűleg rövid idő alatt megkeríti a rendőrség a baromfi tolvaj szövetkezetét. Özv. Winter Ignácné konyhájába ismeretlen tettes az ablakon át bemászott s onnét diót, almát és körtét lopott 4 K értékben. — Császár Gyula és Horváth Kálmán ismeretes csavargó fiukat elesípték a rendőrök egy fél zsák kukoricával. Kinyomozták, hogy a tolvaj csemeték Bakos Józsefné hegyi utcai lakostól lopták a kukoricát.

Rászakadt a homokpart. Nemesvitán Tőreki Isachimné 29 éves menyekét napra valami munka elvégzésével bizta meg. Előzőleg azonban a fiatal asszony a falu végén levő gödörhöz ment homokért. Azonban alig tett néhány kapavágást a laza földre, ez leszakadt s a fiatal asszonyt maga alá temette. Csak lábait látszottak ki, amit a gödör közül játszó gyermekek észrevén, hírül vitték a veszedelmet a faluba, honnan siettek segítségére, de mire a föld alól a a szerencsétlen asszonyt kiszabadították, már akkorra meghalt.

Vasuti előmunkálati engedély meghosszabbítása. Hajós Mihály alsólendvai ügyvéd kérelmére a kereskedelemügyi miniszter a dunántúli h. é. vasutak Alsólendva állomásától Letenye, Beesehely és Törökkanizsa irányában Nagykanizsáig, valamint folytatólag Somogyzentmiklós, Surd és Zákány irányában Gyékényesig kiadott vasuti előmunkálati engedély érvényét újabb egy évre meghosszabbította.

Szerencsétlen esés. Dobosy Kálmán 14 éves diszeli fia a jól megrakott káposztás-szekérről oly szerencsétlenül esuzzott a kerekek alá, hogy az okozott belső sérülés következtében még azon a napon meghalt.

Gyanus szülés. A múlt héten egy kaszaházi utcai lakos azon jelentést tette a rendőrkapitányságon, hogy a hegyen levő hajlékában valaki gyermeket szült s annak nyoma ott most is látható. Orvos szakértővel ment ki a rendőrség s megállapították vették, hogy ott igen is szülés történt s most már a gyermeket is kutatni kezdték. A rendőrség érdekes eredményre jutott. Ugyanis kinyomozta, hogy egy Pap-utcai lakos tehene ellett meg a hajlékban, még pedig ikreket, azaz 2 borjut s ennek nyoma hozta zavarba a feljelentőt s eleinte a hatóságot is.

Vonat elgázolás. Megirtuk, hogy e hó 3-án este 5 óra tájban a 6024. sz. vegyes vonat a Pap-utcai átjárónál elütötte a Kondor József 13 éves fiú által hajtott kocsit, a midőn az átjárón át akart hajtani. Szerencsére csak a kocsit hátulját érte el a vonat s az össze is törtött, míg a bentülő Kondor József és Ferenc

nevű fiuk kiestek a kocsiból s csekély zuzódást szenvedtek s a lovak is ép bőrrel menekültek. A rendőrkapitányság megindította a vizsgálatot s kiderítette, hogy a felelősség csak a vasúttársaságot terhelheti, ha nem alkalmaz a papuceai átjárónál sorompót és lámpát, mert ott a pálya hirtelen görbül s immár a melléke házakkal úgy be van építve, hogy sem a mozdonyvezető sem az esetleg a pályatesten átmenni akaró nem láthatja az akadályt, csak midőn már közvetlen közelében van az. Megteszi a rendőrkapitányság az intézkedést a pályának sorompóval való ellátása iránt.

A játék vége. Kéner Gyula és Vajda István tanoncok egy helybeli mérszárosnál. A minap játék közben Kéner Gyula egy nagy, élesre fent kést ragadott fel és azzal védekezett a nálánál erősebb és fürgébb Vajda István ellen. A mint így játszadoztak, Kéner megszurta társát és olyan mély sebet ejtett ennek jobb combján, hogy a vér végig folyt az aszfalton, a melyen a fiu ijedében elszaladt. Fangler Mihály kereskedéséhez érve, a nagy vérvesztés következtében összerogyott s be kellett szállítani a helybeli kórházba, hol nyomban orvosi kezelés alá vették, külfönből elvázart volna.

Pályázatot hirdettek a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság kerületéhez tartozó zalaegerszegi, esetleg más adóhivatalnál a pénztárnoki állásra 2.800 K fizetéssel és 600 K lakpénzzel, a szabályszerű tisztü biztosíték letételének kötelezettsége mellett.

Kosárfonó tanfolyam. Zalavármegye Gazdasági Egyesülete folyó hó 16 ától kezdve — kiszagdák, s földmives napszámok részére kosárfonó tanfolyamot nyit, délután 4 órától esti 9-ig terjedő munka idővel, hol a gazdasághoz szükséges háziipari cikkek készítését megtanulhatják. A kosárfonáshoz szükséges hámozott és zöld vesszőt a tanulók részére a tanfolyamot rendező egyesület adja, s a készült munkák néhány mintát kivéve a tanulók tulajdonává válnak, amit a tanfolyam befejezésével rendezett kiállítás után hazavihetnek. Áldás ezen tanfolyam a kisgazdákra, mert oly munkák készítésére lesznek megtanítva, amit a meleg kályha mellett télen gyakorolhatnak, s házi szükségletüket elláthatják belőle. Jelentkezék erre örege apraja, aki csak teheti, s kedve van hozzá. Jelentkezni lehet Horváth János áll. gazd. tanítónál az elemi iskolában.

Tánciskola. Kabay Tany József országos zertse ismert táncitanító Zalaegerszegen tanfolyamot nyit. Ajánljuk a közönség figyelmébe. Bővebb tájékozást a mai számban közölt hirdetés ad.

Vásári tilalom. A keszthelyi járás egész területén a fellépett száj- és körömfájás miatt a heti és országos vásárookra a hasított kórmű állatok felhajtását hatóságilag betiltották.

Ékes jelentés. Megyénk egyik városkájának a rendőre a minap következő jelentést tette a főszolgabírói hivatalhoz: »Tekintetes Főszolgabíró Úr! Tisztelettel jelentem, hogy az alább megnevezettek szept. 16-án éjjel előtt 11 órakor föllülről lefelé végig a városba zajongtak, Slezinger pékelőtt meg állítottuk, akkor meg alulról fölfelé daloltak. (Következnek a nevük) S. J. községi rendőr«.

Megtréfálták egymást. Szokásban van nálunk, hogy a kereskedők különféle árukat aggatnak ki az üzlet ajtajára és raknak ki a járdára. Egyik üzlet előtt egy kis gyermekkoesi volt kitéve s ez ott vesztelt még a késő esti órákban is. Arra ment a tréfáiról ismeretes G. s se szó, se beszéd, hazatolta a gyermek kocsit, a fölött fantáziálván, hogy apróság ugy sincs a háznál, ha meg lesz a koesi, talán akad belé egy kis sivítő jószág is. Nagy volt azonban az asszony rémülete, mikor a férj hazaért a koesi val. Tiltakozott is ellene és nyomban visszaküldte inasával azt gazdájának. Ez alatt észrevették a koesi hiányát s keresték mindenfelé, de hiába. Mikor aztán az inas beállított a koesival, nyakon ragadták s fagatták, hogy miért lopta azt el. Ott fogták az inast és elküldték G.-hez azzal az üzenettel, hogy a rendőrök elcsípték az inast és bekisérték a kapitányságra. Most G.-en volt a sor, hogy hűledezzen. Éppen vacsoránál ülve vette a hírt. Nosza rohant a rendőrségre, hogy inasát kiszabadítsa. Ott persze mit sem tudtak az egész dologról s jót nevettek G. fiasokján. Csak később tudódott ki, hogy felültették egymást.

A Miklós napi országos vásárt Tapolezán a Miklósnapot megelőző hétfőn vagyis f. hó 30-án tartják meg, melyre azonban hasított kórmű állat az uralgó száj- és körömfájás miatt nem hajtható fel. A községi előjáróság figyelmezteti a közönséget, hogy a vásáron vett állatját még a vásár napján átírassa, mert később nem írják át.

Időjárás. Ködös homályos őszi nap... Nyirkos a föld, ködös a levegő, a falevél esendesen pereg le az ágról s szürke felhő borítja az eget. Ősz van. Hideg nincs, de megborzongatja az embert az enyészet, amely urrá lett a mezők felett. Ezek a kellemetlen napok képezik az átmenetet a télbe, amelynek hangulatát a levegőben kárógó varjúk előre felidéznek. Két derült napunk volt az elmúlt héten, amelyek dérről vonták be a háztetőket. Azóta esendes, borús az idő.

Állatforgalmi korlátozás. A sertésvésznek Ausztriába történt behurcolása miatt a sertéseknek oda való beszállítása vármegyénk egész területéről be van tiltva. Közgazdasági szempontból hátrányos ez az állapot ránk, azért nagyon is kívánatos volna, hogy mielőbb megszűnjék.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének! Ez a jelszava Jurisies Péter pakrácsi gyógyszerésznek, kinek híres „Pakrácsi cseppei” esodaszerű gyógyhatása miatt a világ minden részében kitűnő hírnévre tettek szert. A „Pakrácsi cseppek” esodaszerű hatását érdekesen beszéli el az öreg Vidmarics Péter, mint az lapunk hirdetései között található képen látható. Melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Jurisies Péter gyógyszerész hirdetését, mert a „Pakrácsi cseppek” oly szer, melynek egyetlen házbán sem szabad hiányozni és válják általánossá a jelszó: „Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!”

A ház és kert legszebb díszé a szőlőlugas, mely csekély fáradsággal és még csekélyebb költséggel mindenütt létesíthető. A küküllőmenti „Első Szőlőoltványtelep” Medgyesen (Erdély) felelősséget vállal az amerikai alanyon készült, teljesen fajtiszta, tökéletesen forrott dús gyökérezetű csemege és borfajokért és kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg tanulságos és érdekes árjegyzékét, és készséggel szolgál mindennemű felvilágosítással és kezelési utasítással.

Török A. és Társa Budapestben. Ha körültekintünk a különböző fölarusítók között, önkénytelenül a Török-cég tűnik fel előttünk. Nemesak azért, mert hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet birtokosa, hanem azért, mert e cég vevői kiváló szerencsével játszanak. Állításunk megerősítéséül csak a legutóbbi hat hónap eredményeire mutatunk rá. Ezen rövid idő alatt nemcsak a 600.000 koronás legnagyobb főnyereményt, hanem a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, több 10.000, 5000 és 2000 koronás nyereményt, és még sok egyéb nyereményt nyertek e cégnél. Számtalan hálaíratot kap e cég szerencsés vevőitől. Ama határtalan bizalom, melyet e céggel szemben a vevők tanúsítanak, a legszelesebb körökben mindinkább nagyobbodik, mert a nagy közönség ismeri e cég szerencsésjét, korrekt üzletelvéit, pontosságát, titoktartását és a legmesszebbmenő előzékenységet. Ennélfogva Török A. és Tsa bankházát Budapest, Teréz-körút 46/b. (főkök: Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54.) bárkinek is méltán ajánlhatjuk. A tervezet szerint az I. osztály huzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken, november 19. és 20-án lesz. Az eredeti sorsjegy árai: egy egész 12.—, egy fél 6.—, egy negyed 3.—, egy nyolcad 1.50 K. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Tsa. bankházához Budapestben, mely céget bárkinek ajánlhatjuk.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, esúznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredménnyel használtatt az influenza ellen is és 80 f., 1 K 40 f. és 2 K árba ma legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment«-et tessék kérni és a »Horgony« védjegyre figyelni kell.

Eladó termények s állatok. A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetnél eladó 10 db $\frac{3}{4}$ éves „Merino précoce” fajta jerke, 150 q buza, 80 q rozs, 125 q árpa, 3 q répamag, 10 q tengeri, 3 q muharmag, 1 q szőszösbükköny, 150 q magyar kincs burgonya.

Az adatok hatalma. Minden állításnál hatalmasabban bizonyítanak a tényleges adatok. Elnyomják a felkapott híreszteléseket és megerősítik azokat a meséket, melyek éppen csak azért tűntek fel olyanoknak, mert igaz voltuk adatok nem bizonyították.

Mesének tartották sokan azt is, hogy az osztálysorsjáték hatszázezer koronás nagy főnyereménye a nagyközönség közé jut. Talán már nem is voltak vérmes reménységük, míg ellenben számosan vannak azok a pesszimisták, a kik azt szokták mondani, hogy hatszázezer korona egyáltalán nincsen is a világon. Hát ez lehet szomorú éle, hasonló ahhoz, a mely szerint egy millió legalább is tízezer korona, de bizonyos, hogy az osztálysorsjáték nagy főnyereménye körül egész legendakör képződött.

Most ezekbe a legendákba belevilágít néhány érdekes adat. Érdekesek főleg azért, mert a legutóbbi nagy főnyereményt, hogy úgy mondjuk, decentralizáltan mutatják be. Még pedig a szélrózsa minden iránya felé. Azt hisszük, hogy az olvasó tudja, hogy arról a hatszázezer koronáról van szó, a melyet az osztálysorsjátékban utolsó főnyereményül sorolnak ki. Nem egy kézbe jutott ezen óriási főnyeremény, hanem több részre, nyolcad sorsjegyekre osztott. Ezen szerencés sorsjegyek egyes részeit innen is, még a külföldről is prezentálták.

Egy és ugyanannak a sorsjegyek egy-egy nyolcada Nyírbátorra és — Délnémetországba jutott el. Vajon nem érdeklődnek-e egymás iránt ezek a nyertesek? Hiszen ebben az érdeklődésben valamiféle pszichológiai momentum volna. Ha az egyik nyertes, egy szegény pineér, a ki hatvanezer koronának gazdája lett, kikutatta társait, az ő „jutalékatyafiságát”, azt láthatta, hogy nem valami jómódú emberek.

Az egyik tisztántúli ember, Endrédy József nyírvasvári körjegyző, a másik a Dunántúl hivatalnokoskodik: Ferencz András, Németújváron pénzügyőri fővigyázó. A körjegyzőnek százhuszezer korona jutott a nyerevényből, a pénzügyőrnek csak hatvanezer korona. És ugyanekkora vagyonna tett szert a maga nyolcadsorsjegyével Spitzer Samu raktárnok, a ki a Kőbányai-uton a salgótarjáni szénraktárt kezeli, s a ki ezt a dolgát ezután sem akarja abbahagyni.

Kőbánya lakója az ötödik nyertes is. Szvaicsina Antal koresmáros, a ki a Maglódi-uton méri a jófajta bort, s a ki a hatvanezer korona még annyira sem kábitott el, hogy magát ezután ne koresmárosnak, hanem vendéglősnek hívassa. Megmaradt egyszerű esaplárosnak, csak talán a koresmája cégére kiiratja, hogy bormérés a »Nyolcad sorsjegyhez«. Az öt magyarnak két külföldi társa van, egy-egy nyolcad sorsjegy révén. Jól tette a szerencse, hogy öt magyar mellett csak két idegenhez köszöntött be nagy adományával.

Tehát csak 120 ezer korona vándorolt külföldre, míg az óriási főnyeremény nagyobb 360 ezer koronás része itthon maradt és hazánkban emelte az amugy is kevés jómódúak számát.

Foulard-selyem 60 krajeártól 3 frt. 75 kr-ig meterenként bluzoknak és ruháknak. Bérmentve és már vámmentesen házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára, Zürich.**

Piaczi árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.10	7.20
rozs	»	5.60	5.80
árpa	»	5.0	6.—
zab	»	5.20	5.30
fehérbab	»	8.—	8.50
tarkabab	»	6.20	6.70
hajdina	»	—	—
burgonya	»	—	—
lóher	»	45.—	52.—
bükköny	»	5.—	5.50

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**
Társszerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

Egy földbirtokos írja:

Vilhelm Ferenc urnak gyógyszerész ca. és kir. udvari szállító Neunkirchenben (Alsó-Ausztria).
B. Ujváros.

Felkérem Önt, hogy az Ön Wilhelm-féle vértisztító teájából postafordultával két csomaggal szíveskedjék küldeni; küldjön Ön ugyanezen teából Debreczenbe Szathmáry Gábor háztulajdonos és földbirtokos urnak 1664. házszám alatt. **A betegnek az Ön teáját én ajánlottam, aki ezen tea használata mellett nagyban gyógyul.** Felkérem tehát Önt, hogy a kívánt vértisztító teát magyar nyelven kiállított használati utasítással együtt posta fordultával postai utánvét mellett küldje meg. Ugyanazon betegnek még többre lesz szüksége, mivel én azt tanácsoltam neki, hogy legkevesebb két hónapon át használja ezt a teát. Még egyszer ajánlom figyelmébe a fentebbi címet és kérem az általam megrendelt teának postai utánvét mellett azonnal való küldését.

Tisztelettel

Liszky Ferenc s. k.
földbirtokos.

Aki egy csésze jó teát akar inni, kérje mindenütt a világ legfinomabb és legjobb teáját és ez az

INDRA TEA.

Kína, India és Ceylon legfinomabb teának keveréke. Valódi csak eredeti dobozokban kapható. Raktárak a plakátokon olvashatók.

Köhögésben!

szenedő

kisértse meg a köhögést esillapító és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.

2740 hatóságilag igazolt bizonyítvány szól mellette és hogy sikerrel használható köhögéskor, katarrusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

4068/1903.

HIRDETMÉNY.

Csáktornya nagyközség **helypénzszedési jogának** írásbeli zárt ajánlat útján 3 évre leendő bérbeadására folyó évi

november hó 28 napjának d. e. 10 órája

Csáktornya község háza tanácstermébe ezennel kitüzetik.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a község házában betekintheők.

Csáktornyan, 1903. november 10-én.

Az előljáróság.

3396/kig. 903.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg város közönsége a tulajdonát képező az »Arany Bányá«-hoz címzett két emeletes, a mai kor igényeinek megfelelően épült és a város főterén fekvő szállodáját **1905. év január 1-től 1914 év december 31-ig** terjedő 10 évre módosított feltételek mellett

haszonbérbe

adja. — Kikiáltási ár **12000 (tizenkétezer)** korona évi bérösszeg.

A bérbeadás **1903. év november hó 28-ik napjának d. u. 3 órájáig** a polgármesteri hivatal iktatójába benyújtandó zárt írásbeli ajánlatok alapján történik. Felhivatnak tehát a vállalkozni szándékozók, hogy a kikiáltási ár 10%-át készpénzben a városi pénztárba előzetesen letenni s az arról szóló nyugtát a zárt ajánlathoz csatolni szíveskedjenek, mert e nélkül benyújtott ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

A bérbeadás részletes feltételei külön pontokba foglalva bérmentesen bárkinek kérelmére megküldetnek.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1903. október 31-én tartott üléséből.

Várhidy Lajos
polgármester.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgálta.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől.
Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér.
Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A os. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 473 jelige alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

HUSFÜSTÖLŐ.

A Templomalja — kis-utca 1. 3. 5. sz. a. házban egy jól berendezett husfüstölő van, melyet a tulajdonos kívánatra jutányosan használatra bocsát.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésnél alkalmaztaték kártsájnál, eszénál és meghűlésnél.

Íntés. Sült nyár utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ üzég-jegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
osááz. és kir. udvari szallitók.
Rudolstadt.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségtől kitűnően ható szerei által.

A Jurisics-féle Pakráczai cseppek oly csodaszerű balszam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, oly előnnyel bírnak, hogy minden baj ellen használhatók és mindig csodaszerű hatással van. **A Jurisics-féle Pakráczai cseppek** legbiztosabban gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörcsöt, rendetlen székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűfögést, sápkórt, szédülést és mindenfajta gyomorkatarust, de a legfényesebb sikerrel alkalmaztatik külsőleg is, nevezetesen daganatok, égési sebek, szagatás és köszvényes bántalmakról, mert a hol semmiféle szer nem használható, ott a **Jurisics-féle Pakráczai cseppek** már nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hályanyilatkozat bizonyítja.

A Jurisics-féle Pakráczai cseppek megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerháza PAKRÁCZON 449. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12 üveg K 5.— 36 üveg K 12.40 Minden 12 üveg után egy üveg K 7.— 6 üveg K 10.—
24 „ „ 8.68 48 „ „ 16 „ Pakráczai cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás, influenza és hurut ellen

felülmulhatatlan szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.

Ára 2 üveg K 3.40, 4 üveg K 5.80, 6 üveg K 8.20.

Hideglelés és láz ellen kitűnő szer a „Febri Fugo“, mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg K 4.20, 4 üveg K 7.—, 6 üveg K 10.—

Szlavoniai növénynedvből és „Febri Fugo“-ból 2 üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakráczai cseppeket ingyen kapunk.

JELSZAVAM:

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Főraktár Budapesren:

TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában Király-utca 12.

Vidmarics Péter magyarázza a Pakráczai cseppek csodaszerű hatását.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortüherelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledlek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharushban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle növény bor.

Kitűnő gyogyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbűfögés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatincez, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Némethújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcz, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Bóba, Középbisztricez, Pincez, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyogy-szertárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

TERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

**Legkedveltebb, legtökéletesebb
arctisztító és széplítő szerek:**

AKÁCIA

FRAGRÁNSZERTÁR
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

**ELSŐ MAGYAR
GÉPGYÁR**
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gősszórási-
készlet és 100 000
különb. kisebb g. gép üzemben.

Kalamberekesekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kivánatra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücsmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatszja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbja, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelső rangu
cége:
BEIF J.
specialista, Bécs,
Brandtstraße 3.
Árjegyzék
ingyen.

Modern
BUTOR.
Órálást választék
háló-, ebéd-, szalon- és
uri-szoba-butorkokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN-szájvíz-eszencia 88 kr., OSAN-fogpor 1 sz. 40 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkezelebb
széplítő szor
RÓZSATEJ
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legegészségesebb
hajfestő-szer sötétszöke,
barna és fekete. Ára fit 2.50
Prospektust ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Gyűjtve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Bakterion győgytárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nevelő internátus bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai Államér-énye-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

**INTERNACIONAL
SZÖRVEZTŐ**
néhányzori használat után az arczról és
kézről a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

**MI helybellek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN**
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosiilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Híresztől Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

LEOPOLD GYULA
Saját erőkben hirdessen
hirdetési iradja által
Budapest, VIII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

**A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE**
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
levele-kölcsönöket, melyek után
teljes közpénzfizetéssel:
50 évre a tőke évi 5.70%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a
22 : : : 8.-%-a
15 : : : 9.80%-a
2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.20%-a
34 : : : 6.-%-a
25 : : : 7.-%-a
15 : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérít, széplít.
üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerész
Budapest, V., Lipót-körút 28.

Táncoktatás.

A tisztelt szülők és a tánc kedvelő ifju-
ság szíves tudomására hozom, hogy a
Bárany Szálló te' mében, úgy eszthetikai
és társalgási illem szabályokból, mint kör
és társas Salón táncokból, zártkörű
tanfolyamot nyitok.

Iskolás növendékeknek d. u., felnőttek-
nek az esti órákban. Különös figyelemmel
a helyes tartás és mozgásra, melyből a
kecsesség fejlődik. Tekintettel a most divó
igen sok új tánca, a tanítványoknak sza-
bad választást engedek. S alkalmat nyuj-
tok egy pár Berlinből hozott új tánc meg-
ismerésére.

Azok, kik már alapos oktatásban részesül-
tek, de magukat gyakorolni óhajtják, vagy
járásukban, tartásukban ennek szükségét
érik, kedvezményes árban vétetnek fel.

**Beiratások naponként 4-től 5 óráig
délután. (Lakásom Templom alja utca 11.)**
a szülők megjelenésével eszközöltetnek, a
hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

Tekintettel az idő rövidségére, valamint
arra, hogy a megkezdés utáni napokban
tanulók már fel nem vétetnek, mielőbbi
jelentkezést kérek.

A tisztelt szülők és a tánc kedvelő ifju-
ság szíves támogatását azon reményben
kérem, hogy a most előlegezett bizalmat
annak idején kifogom érdemelhetni.

Zalaegerszeg, 1903. november hó.

Kiváló tisztelettel

Kabay Tany József
okl. Salón, balett, tánc- és illem tan. Budapestről, a
berlini hóch schule volt tagja.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Unger Antal könyvnyomdájába.

Direct behozatal.

„KING”

valódi Jamaika Rum
— behozatala —

Adams Brothers & Co.
cégtől LONDON E. C.

Egyedüli főraktár
Kostelitz Miksa urnál
Zalaegerszeg.

„KING” valódi Jamaika Rum.

Valódi Jamaika Rum.

Adams Brother & Co. London.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város képviselő-testületének 1903. április 7-én hozott határozata folytán a város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező »Arany Bány» szálloda földszintjén levő, ezelőtt Fischer Miksa által bérelt bolti helyiség a Városháza kistanácskozó termében 1201 K évi bér kikiáltási áron kezdve azonnal is, de 1904. május 1-től kezdve 1906. november 1-ig, esetleg 6 egymásután következő évre 1903. november 30-án d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján

bérbe adatik.

Értesítetnek az árverezni óhajtok, hogy az árverés megkezdése előtt ¼ évi bért, azaz 301 korona összeget előzetesen biztosítékul letenni köteleztetnek.

Az árverési feltételek a városi főjegyző irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1903. nov. 9.

Várhidy Lajos
polgármester.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető ne volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbségre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-hálásabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatos katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Czím:

Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya,
u. p. Székelyhid.

IFJ. STETKA PÉTER

okleveles mérnök

mérnöki irodája

Zalaegerszeg, Kossuth Lajos-utca

(Botfy-féle ház)

Elvállal földméréseket, tagosításokat, parcellázásokat, gazdasági épületek, lakóházak tervezését; szakértői szemléket, becsléseket.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZALLITÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a szint **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 12.** Mindenütt kapható.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrabesült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereséget és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** „ főnyereséget a 74366. „ „
a **90.000** „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereséget.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyereséget jut és egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyereséget a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyereséget **400.000**,
1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à
80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,
1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,
8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyereséget és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/3 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy korona 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy korona 3.—
1/2 > > 3.— > < 6.—; 1/1 > > > 6.— > > 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás e napon kezdődik.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: **Teréz-körut 46/a I. fiók: Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut II/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben {
utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.) } A nem teljes törleendő.

Pontos cím: